

SVENS BIBELOVERSIGT - PAULUS' BREV TIL EFESERNE

Bogens hvem, hvad, hvor:

Efeserbrevet er en storslået beskrivelse af Paulus' modne teologi om Guds mål med Jesus Kristus og hans frelsesværk. Sammen med Romerbrevet er dette hans hovedværk, hvori han opsummerer den kristne tro. Samtidig er det et varmt, praktisk, pastoralt brev, der henvender sig til alle kristne kirker, frem for en specifik menigheds situation.

Forfatter:

Brevet blev skrevet af Paulus (1:1), og hans forfatterskab er enstemmigt bekræftet af kirkefædre og fremgår også af de tidligste kanoniske samlinger af Paulus' breve (Irenæus år 175; Muratorianske Kanon 2. årh., kætteren Marcions kanon).

Anfægtelsen af Paulus' forfatterskab blev først fremført i det 19 årh. med henvisning til forskellen i brevets stil sammenlignet med hans andre breve, fx brevets generelle fokus, dets tre bønner og manglen på personlige hilsener. Påstanden er, at det var skrevet af en senere discipel af Paulus i det 2. årh., der efterlignede Paulus' stil og ordbrug fra Kolossenserbrevet (5:21-6:9,21; Kol 3:18-4:1).

Men en mere nærliggende forklaring er, at Paulus anvendte indholdet i Kolossenserbrevet til at skrive et mere generelt brev henvendt til alle menighederne i provinsen Asien (1:15; 3:1). Udtrykket "i Efesos" (1:1) findes heller ikke i de bedste håndskrifter og viser dermed, at kopisterne holdt sig tilbage fra at lokalisere brevet til en bestemt menighed.

Tidspunkt:

År 63 e.Kr. Brevet er skrevet under Paulus' første fængsling i Rom i årene 60-ca 63, (3:1; 4:1; 6:20; ApG 28:30; Fil 4:22; Kol 4:3-4,18).

Brevet blev skrevet ved samme lejlighed som Kolossenser og Filemon og sendt som et generelt rundbrev til kirkerne på den 200 km lange rute fra Efesos til Kolossæ (6:21-22; Kol.4:7,15-16; Filem v.10; Åb kap.2-3).

Motiv:

Efeserbrevet blev skrevet for at opbygge alle menighederne i provinsen Asien i deres kristne tro. Formålet var at give de kristne en forståelse af det evige formål bag Kristi frelse, nemlig at samle hele skaberværket igen under Guds styre (1:10). Når de forstod det, ville de sammen med Paulus ønske at vie deres

liv til at forfølge Guds mål (3:8-13; 6:18-20) og aktivt omsætte deres tro til en forligende og hellig livsstil i verden (5:1-2).

I Kolossenserbrevet havde Paulus fokuseret på Kristus, Kirkens himmelske brudgom, og i dette brev beskrev han Kristi bruds gensvar til hendes Frelser og Konge (5:22-32).

Kristi Kirke skulle være en tiltrækkende anbefaling af Gud og hans mægtige, forlig-ende mission i verden (3:10-11; 4:15-16).

Bogens opbygning:

1:1-14	Introduktion
1:1-2	Åbningshilsen
1:3-14	Lovprisning af Guds mægtige frelsesværk
1:15-23	Bøn om menighedens fulde erkendelse af livet i Kristus
2:11-22	Forsoning og forening af jøder og hedninger i Kirken
3:1-13	Paulus' evangeliske motivation og eksempel
3:14-21	Bøn om at Guds kirke må kende og fyldes af Kristus
4:1-6:9	Kristen frelse omsat til fælles, kristen livsførelse
4:1-6	Stræben efter fastholdelse af kristen enhed i Kirken
4:7-16	Kirken opbygges igennem forskelligartede nådegaver
4:17-5:14	Det nye liv i Jesus Kristus, udtrykt principielt og praktisk 5:15- 6:9 Opbyggende forhold i den kristne husholdning
6:10-20	Kristen frelse udløst igennem åndelig kamp
6:10-20	Kaldet til kamp
6:21-24	Afslutning
6:21-24	Afsluttende bemærkninger og fredsoønske

Bogens indhold:

Verdens forligelse igennem Jesus Kristus.

Brevet beskriver Guds vidunderlige plan om at forlige mennesker med Gud og med hinanden. Guds mål med tilværelsen er langt større end det enkelte menneskes frelse. Målet er at samle hele skaberværket under Jesus Kristus, således at Guds liv igen og for evigt vil herske i universet.

Denne proces har Gud begyndt med Jesu frelsende offer, og han fortsætter den ved at lade Kristi forvandlende liv komme til udtryk igennem hans Kirke. Brevets første halvdel handler om, hvad Gud har gjort i Kristus, den anden halvdel beskriver, hvordan Guds folk skal svare ham.

I. Paulus' hilsen, inspirerende taksigelse og overvældende bøn.

Efter sin indledende hilsen begynder Paulus en lang taksigelse for Guds frelsende værk i Kristus Jesus (v.3-14 er én lang sætning på græsk).

De som er forenet med Kristus har fået tildelt en kaskade af åndelige velsignelser. De blev udvalgt til barnekår og tilgivelse. De har fået indsigt i Guds overordnede plan for universet. De har arvet det evige liv og er blevet beseglet med Guds egen Ånd, som vil føre dem helt frem til den endelige forløsning.

Derefter fortsætter han, i endnu en lang sætning (v.15-23), med at bede om, at de må erkende herligheden af den arv, de har fået og kende kraften i den fylde af opstandelseliv, som Jesus har fyldt dem med.

II. Kristi frelsesværks forligende og forsonende effekt.

Opstandelseskraftens virke er fortrinsvist udtrykt igennem menneskers forligelse med Gud. Kristi frelsesværk har formålet at forlige oprørske syndere med den hellige Gud og føre dem til evig herlighed. Guds frelse kan ikke fortjenes men fås alene ved Guds nåde og gives, når mennesker stoler på Jesus.

Igennem forholdet til Jesus bliver den kristne også udrustet til at leve efter Guds vilje. Gud har åbnet muligheden for frelse op for alle mennesker, uanset deres åndelige baggrund.

Guds frelse formår ikke alene at forlige mennesker med Gud, men den formår også at forsone fjendtligt indstillede mennesker med hinanden. Igennem frelsen har Gud derved skabt et nyt samfund, som er Kirken.

Gud vil, at det skal vokse og virke som hans nye tempel i verden og blive et hjem, hvor mennesker kan opbygges i troen. Det er til denne mægtige opgave, Paulus har viet sit liv, og det er derfor han sidder i fængsel. Han beder derfor om, at alle kristne, ligesom han, må få lov til at kende Jesus Kristus i al sin væld og blive fyldt op af hans kærlighed. For dette vil skabe udgangspunktet for Guds fortsatte mission i verden.

III. Hvordan Kristi liv skal leves i verden.

Efter først at have vist de kristne deres stilling i Kristus fortsætter Paulus med at beskrive, hvordan kristen livsførelse skal udtrykke evangeliets forligende og forenende kraft.

Han appellerer til, at de kristne stræber efter at udtrykke guddommelig enhed ved Helligåndens kraft. Guds enhed betyder ikke ensretning, men kommer til udtryk i et harmonisk samarbejde, hvor alle dele af Kristi legeme bruger deres forskellige nådegaver til at opbygge hinanden med det mål at blive fuldkomne og modne i Kristus.

At leve som Gud vil kræver også, at de som kristne aflægger deres tidligere umoralske liv og i stedet iklæder sig det nye liv, der er skabt i Guds billede. Kristus lighed er det nye ideal, og Helligånden vil vejlede og styre dem indefra.

Denne styring ved Helligånden fører ikke til passivitet, men derimod til et aktivt samarbejde, hvor den kristne stræber efter at forstå Guds visdom og adlyde hans vilje.

Helligånden virker i os, ved at vi deltager i gudsdyrkelse og lever i gensidig respekt for og underordning under andre kristne.

Foruden moralsk retledning hjælper Helligånden de kristne med at udfylde deres samfundsroller, så det bringer Gud ære, og Paulus beskriver de holdninger, der bør præge rollerne i de kristne husholdninger.

IV. Appel til at kæmpe for det nye liv i Kristus.

Paulus afslutter med at kalde de kristne til fælles kamp for evangelisk livsførelse i verden. Stærke åndelige kræfter vil modarbejde dem, men de kristne kan sejre, når de ifører sig Guds fulde rustning. Jesus har allerede sejret i denne kamp, så det er et spørgsmål om at fastholde foreningen med ham. Ved at leve livet med ham og udbrede evangeliet vil Guds mission lykkes i verden.

V. Afsluttende bemærkninger og fredsønske.

Paulus opmuntrer tilhørerne vedrørende sin egen situation og beder om, at Guds nådes velsignelser vil komme over dem.

Bogens temaer:

Efesserbrevet viser, hvor storslået Guds frelsesværk er, og det ser frem til den dag, hvor Gud endegyldigt forener hele tilværelsen under Kristus. Paulus kunne ikke lade være med at takke og bede om, at det måtte få lov til at komme til udtryk i den kristne kirke.

Kirken var en fortsættelse af Kristi legeme på jorden, Guds eget hjem og mødestedet mellem ham og mennesker. Igennem Kirken ville Gud åbenbare sit væsen og forligende mesterværk både for mennesker og åndsmagter.

Kirken, som den fremgår i Efeserbrevet, er den universelle kirke, der forener alle troende på tværs af tid og sted. Den er et åndeligt, usynligt, altomfavnende fællesskab af troende. Fordi det er Jesu Kristi legeme har den både en himmelsk og en jordisk dimension.

I dens himmelske perspektiv er kirken forbundet med og styret af Kristus, og han fylder den med sin Ånd og plejer den som sin brud (1:22-23; 2:6; 5:25-27).

I dens jordiske perspektiv forener den alle, der tror på Jesus, i en ny menneskehed og skaber et åndeligt tempel, hvor de troende har direkte adgang til den levende Gud (2:10,21-22).

Ud fra Kirken forkyndes Guds evangelium, som er det middel, Gud bruger til at forlige mennesker med sig selv og hinanden (2:1,14-16).

I Kristus bliver alle åndelige, sociale, race, køns og politiske skel nedbrudt, og Guds hensigt er, at Kirken skal være hans første skridt i forligelsen af hele verden (1:10).

Derfor er det så vigtigt, at Kirken efterlever Guds kald og demonstrerer Guds liv både over for mennesker og over for den åndelige verden (3:10; 4:1-6).

Kirken udrustes til sin opgave ved, at Kristus tildeler nådegaver og formidler et helt nyt åndeligt og moralsk liv (4:7-16,17-5:17).

Efeserbrevets syn på Kirken anfægter individualisme og ligegyldighed overfor andre kristne og forlanger, at kristne arbejder på enhed.

Det afviser påstanden at kritikere skal se på Kristus og ikke på Kirken. Brevets ideal siger det modsatte, nemlig at mennesker ved at opleve Kirken skal få øje på Kristus i al sin herlighed (5:1-2).

Guds Ord er sandhedens ord. Budskabet kommer til udtryk i Bibelen og bygger på Guds åbenbaring, ikke menneskers spekulationer (2:20; 3:3-5).

Det fortæller mennesker om Gud og om tilværelsen og formidler Guds gode nyheder, der formår at føre mennesker til frelse (1:13).

Kristus, hvis liv og gerning er selve evangeliets indhold, tog selv initiativet til at forkynde evangeliet, og han vil, at Kirken fortsat udbreder dette budskab om ham til andre (2:17-18; 4:20-21; 6:19-20).

For at have nogen åndelig effekt skal budskabet til stadighed åbenbares af Helligånden, og dette sker bl.a. ved, at Kristus udruster nogle med nådegaver til at forkynde og undervise (4:11-12).

Guds Ord skal også bruges til at korrigere vranglære og dæmme op for åndsmagters virke (4:14,20-21; 5:6,26; 6:11,17). Bøn er samtale med Gud. Igennem bøn plejer den kristne sit forhold til Gud og får mulighed for at påvirke verden igennem Gud (3:15-20).

Bøn har kun effekt, når den er i overensstemmelse med Guds vilje og bliver båret af Helligånden (1:17-18; 6:18).

Fælles tilbedelse bygger på forkyndelse af Bibelen, fælles bøn, lovprisning og lovsang. Det er et af de vigtigste midler, hvormed Gud hjælper kristne til at opbygge hinanden (4:11-12; 5:19).

For at have åndelig effekt skal gudstjenesten også være båret og fyldt af Helligånden (5:18). Alle tre midler har til formål at føre mennesker til Kristus og opbygge kristne i troen.

Gud har indrettet en skaberorden i verden, som han ønsker, de kristne skal leve i overensstemmelse med.

I denne orden har ægtemænd, forældre og arbejdsgivere ansvaret for at deres hustruer, børn og medarbejdere trives og udvikles, mens de sidstnævnte har ansvaret for at indordne sig de andres lederskab (5:21-6:9).

Selvom Bibelen klart definerer ansvaret, giver den ikke fastlåste beskrivelser af, hvordan dette ansvar skal forvaltes.

Det lader den være op til den enkelte alt efter situation, kultur og personlighed. Ingen kan tvinges til underordnelse. Gud kræver, at det sker frivilligt og i overensstemmelse med hans gode vilje (under Herren, i Herren, som var det Kristus, 5:22; 6:1,5).

Baggrundsinformation:

Efeserbrevet understreger virkeligheden af den åndelige dimension i tilværelsen. Kristenlivet har ikke kun en jordisk dimension men også en himmelsk dimension (1:3).

Gud og Kristus er ophøjet i den øverste himmel, hvorfra de styrer og opretholder alle ting (1:20-22; 4:8-13; 5:25-27).

Under Gud findes der også et åndeligt univers med forskellige åndsmagter, både gode og onde (1:21; 3:10).

I denne åndelige sfære, "luftens rige", er der et dæmonisk oprør i gang mod Gud (2:2), og lederen af dette oprør kaldes "Djævelen og den Onde" (4:27; 6:11,16) og han råder over dæmoniske undersåtter (6:12).

Djævelens sfære har også en moralsk indflydelse på menneskeverdenen, men den er ikke uindskrænket, fordi han allerede er blevet overvundet af Kristus (1:20-21; 2:3).

Djævelen udøver sin onde indflydelse igennem okulte kræfter, forfølgelse, modstand og fristelse (6:10).

Kristus udruster sit folk med sin Ånd, hellige liv og åndelige midler til at stå angrebene imod og til at sejre (1:19; 2:1,10; 3:16,20; 4:22-32; 5:1-14; 6:10-18).

Kampen er en åndelig kamp, og derfor er det mod åndsmagter og ikke mod mennesker, at kampen skal føres (6:12).

Bogens sammenhæng med resten af Bibelen:

Efeserbrevet er et af Paulus' fængselsbreve fra hans første fængselsophold i Rom. Indholdsmæssigt er det tæt forbundet med Kolossenserbrevet, og ca. en tredjedel af ordene kommer direkte fra dette brev.

Tykikos bar begge breve inkl. brevet til Filemon på sin rejse til Asien. Brevet adskiller sig fra Paulus' andre breve ved at det henvender sig generelt til kristne, og dette er med til at bekræfte teorien om, at det var et rundbrev til alle menighederne i Asien.

Efeserbrevet præsenterer meget tydeligt den kristnes åndelige stilling. Gud har udvalgt de kristne til at være sit folk, inden han skabte universet. De er forudbestemt til at leve i al evighed og på en måde, der vil bringe ham herlighed (1:3-4,15).

Dette kan kun effektueres, hvis de hver især modtager forløsningen igennem Jesus Kristi stedfortrædende offer (1:7).

Når mennesker lever i kraft af deres syndige natur, lever de i oprør mod Gud (2:1-5; 4:18-19,22).

De er under påvirkning fra Djævelen, som altid forsøger at nedbryde Guds værk. Mennesker i denne tilstand er genstand for Guds retfærdige vrede og dom og er derfor åndeligt fortabte (2:1-3,12).

Mennesker kan ikke gøre sig fortjent til frelsen, fordi deres syndighed udelukker dem fra at leve fuldkomment, som Guds hellige natur kræver (2:3).

Derfor måtte Gud barmhjertigt gribe ind og frelse mennesker ved Jesus (2:4-5,13), og Jesu offer opfyldte alle Guds retfærdige krav og satte alle Lovens anklagende bestemmelser ude af kraft. De kristne har også fået andel i Kristi liv, og igennem ham er de blevet fuldkomne i Guds øjne (2:15-18).

Fordi gerningen er fuldført, kan de kristne regne sig som værende "frelst" (passiv datid) (2:5,8), også selvom den endelige forløsning stadig ligger i fremtiden (1:14).

Frelsen er af nåde og sættes i kraft, når den modtages tillidsfuldt som en gave fra Gud (1:13; 2:6,8). Det efterlader således ikke plads til selvros (2:9).

I alle andre religioner skal man stræbe efter at være god for at blive frelst. I kristendommen bliver man kun god i Guds øjne ved at blive frelst. Et af de vigtige formål med frelsen er at forvandle de troende, så de kommer til at ligne Kristus (2:9-10; 5:1-2), og det sker når Guds Ånd fylder den troende med Kristi opstandelsesliv (1:19-20; 3:20; 5:19).

Denne fylde af Guds Ånd gør ikke den kristne passiv, men skaber et samarbejde hvor den kristne med fast vilje og indsats aflægger sig sit gamle oprørske liv og i stedet iklæder sig Kristi livsstil og væsen (4:1-3; 22-24, 25-32; 5:3-14).

Gud inspirerer, styrker og tilrettelægger den troendes liv, så han kan vokse i sit forhold til Jesus og i denne daglige vandring modnes til at ligne Kristus mere (2:10; 3:19; 4:13,15; 6:12).

Apostlene genkendte åbenbaringer af og åndelige principper om Kristus i GT (6:10-11; Es 59:17). De fandt dem også, selvom meningen på overfladen talte om noget andet (se 5:31-32 med 1Mos.2:24).

Et enkelt sted ændrede Paulus også tekstens ordlyd (se 4:8 med Sl.68:19), men kun fordi den bredere sammenhæng i Salmen tydeligt kunne støtte hans tolkning.

I Efeserbrevet, hvor fokuset er på menigheden, har Ånden en meget mere fremtrædende rolle end Paulus' parallelle værk Kolossenserbrevet (tolv gange i forhold til kun to). Paulus understregede, at Ånden garanterede de kristne deres evige liv (1:13-14; 4:30). I Åndens fylde opleves forsmagen på det evige liv (5:19).

Jesus er mere end et menneske:

Jesus er identificeret på niveau med Faderen (1:2-3,10; 4:5-6,10).

Helligånden er mere end Guds kraft:

Han er en person (1:13; 4:3,4) med personlige træk (4:30). Fader, Søn og Helligånd: I disse vers fremstår Guds tre personer (1:3,17; 2:18,21-22; 3:15-17,20-21; 4:4-6; 5:19-20). Alle tre personer ejer og bringer Guds fylde (1:23; 3:19; 4:10,13; 5:19).

Bogens mest kendte afsnit:

1:3-14	Himmels åndelige velsignelser modtaget i Kristus
2:8-10	Forligelse mellem Gud og mennesker
2:11-22	Forligelse mellem mennesker fra forskellige bag-grunde
4:7-17	Åndelige nådegaver til at opbygge kirken
5:22-6:9	Forholdet mellem kristne i forskellige roller
6:10-20	Den åndelige krigsførelse